

OBSAH

1.	ÚVOD	1
2.	MALNUTRICE	4
2.1.	Podvýživa. Velké energeticko-proteinové malnutrice	6
2.1.1.	Marasmus	7
2.1.2.	Kwashiorkor	8
2.1.3.	Marasmický kwashiorkor	9
2.2.	Specifické deficiencie	9
2.2.1.	Endemická struma	9
2.2.2.	Xeroftalmie	11
2.2.3.	Nutriční anémie	12
2.2.3.1.	Anémie z nedostatku železa	13
2.2.3.2.	Anémie z nedostatku kobalaminu a kyseliny listové	14
2.2.4.	Nutriční osteopenie	16
2.2.4.1.	Křivice (rachitis)	16
2.2.4.2.	Osteomalacie	17
2.2.4.3.	Osteoporóza	17
2.2.5.	Beri beri	18
2.2.6.	Nedostatek riboflavinu (vitamínu B ₂)	19
2.2.7.	Pelagra	19
2.2.8.	Kurděže (skorbut)	20
2.3.	Nadměrná výživa	23
2.3.1.	Otylost	24
2.4.	Výživová doporučení pro obyvatelstvo	29
2.4.1.	Výživové cíle pro Evropu	29
2.4.2.	Výživová doporučení pro obyvatelstvo ČSFR	30

3.	METODY ZJIŠŤOVÁNÍ VÝŽIVOVÉHO STAVU	32
3.1.	Antropometrická vyšetření	34
3.1.1.	Metodika měření vybraných tělesných znaků	34
3.1.1.1.	Měření tělesné výšky a tělesné hmotnosti	34
3.1.1.2.	Měření tělesných obvodů	35
3.1.1.3.	Měření kožních řas kaliperem	35
3.1.2.	Hmotnostně výšková proporcionalita	38
3.1.3.	Stanovení množství tuku v těle	48
3.1.3.1.	Celkové množství tuku v těle	48
3.1.3.2.	Rozložení tělesného tuku	53
3.1.4.	Hodnocení tělesné stavby	54
3.1.5.	Konstituční typologie	56
3.1.5.1.	Violova klasifikace	57
3.1.5.2.	Kretschmerův systém	57
3.1.5.3.	Sheldonova biotypologická klasifikace	57
3.1.5.4.	Parnellova modifikace	59
3.1.5.5.	Heath - Carterova metoda	59
3.1.5.6.	Petersenova metoda	60
3.1.6.	Hodnocení somatického stavu a vývoje dětí a dospívající mládeže	62
3.1.6.1.	Hodnocení výšky dítěte vzhledem ke kalendářnímu věku	63
3.1.6.2.	Korekce výšky dítěte podle střední výšky rodičů	65
3.1.6.3.	Proporcionalita	70
3.1.6.4.	Biologický věk	73
3.1.6.5.	Somatoskopie	75
3.2.	Klinické vyšetření	76
3.3.	Imunologická vyšetření	83

3.4.	Biochemické vyšetření	84
3.4.1.	Úvod	84
3.4.2.	Biochemická vyšetření malnutricí z nedostatku	84
3.4.2.1.	Použití biochemických metod ke zjištění malnutricí z nedostatku	85
3.4.2.2.	Kritéria hodnocení nutričního stavu podle biochemických vyšetření	85
3.4.3.	Biochemické vyšetření malnutricí z přebytkového příjmu	89
3.4.3.1.	Použití biochemických metod ke zjištění malnutricí z přebytku	91
3.4.3.2.	Kritéria hodnocení malnutricí z přebytku podle biochemických hodnot ...	93
3.4.4.	Propedeutika k biochemickému vyšetření nutričního stavu	94
3.4.5.	Zvláštní metody biochemického vyšetření nutričního stavu	96
3.5.	Nutriční spotřeba	96
3.5.1.	Úvod	96
3.5.1.1.	Vysvětlení základních pojmů	97
3.5.1.2.	Průběh studie	99
3.5.1.3.	Cíle studie	100
3.5.2.	Manuál jednotlivých metod	102
3.5.2.1.	Globální spotřeba potravin a spotřeba na úrovni institucí	102
3.5.2.2.	Spotřeba zjišťovaná na individuální úrovni	103
3.5.3.	Převedení dat o potravinách na hodnoty živin	115
3.5.4.	Nejčastější zdroje chyb při výživových šetřeních	116
3.5.5.	Výživová šetření u zvláštních skupin obyvatelstva	117
3.5.6.	Závěr	119